

Poznań, dnia 1 września 2025 r.

WK.4023.2.2025

Pan
Marek Woźniak
Marszałek
Województwa Wielkopolskiego

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz.7), informuję o wynikach problemowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej w Samorządzie Województwa Wielkopolskiego na podstawie kryterium zgodności z prawem i zgodności dokumentacji ze stanem faktycznym. Zakres kontroli problemowej obejmował „Wydatki jednostek samorządu terytorialnego na funkcjonowanie organów stanowiących”.

Ustalenia kontroli zawarto w protokole, podpisanym w dniu 4 lipca 2025 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w kontrolowanej jednostce.

Celem kontroli było sprawdzenie prawidłowości ustalania i wypłacania diet radnym organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego w latach 2023-2024 oraz zebranie danych dotyczących wydatków ponoszonych przez właściwe urzędy/starostwa powiatowe związanych bezpośrednio z funkcjonowaniem organu stanowiącego jednostek samorządu terytorialnego w latach 2021-2024.

Zgodnie z art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2017 r., poz. 2096, ze zmianami; od 13.10.2022 r. Dz. U. z 2022 r. poz. 2094, ze zm., od 15.04.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 566) w skład sejmiku województwa wchodzi radni wybrani w wyborach bezpośrednich w liczbie trzydziestu w województwach liczących do 2.000.000 mieszkańców oraz po trzech radnych na każde kolejne rozpoczęte 500.000 mieszkańców.

Liczba mieszkańców województwa wielkopolskiego przekraczała 3.400.000 (stan na 31.12.2017 r.: 3.484.177 mieszkańców, stan na 31.12.2023 r.: 3.473.913 mieszkańców) a zatem stosownie do art. 16 ust. 3 ustawy o samorządzie województwa liczba radnych wchodzących w skład sejmiku województwa wielkopolskiego w kadencji 2018-2024 oraz w kadencji 2024-2029 mogła wynosić 39.

Zarządzeniem Nr 56/18 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie ustalenia liczby radnych wybieranych do rad gmin i rad powiatów w województwie wielkopolskim oraz Sejmiku Województwa Wielkopolskiego (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2018 r.

poz. 1845) ustalono, że liczba radnych wybieranych do Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w wyborach w 2018 r. wynosi 39 osób.

Zarządzeniem Nr 621/2023 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie ustalenia liczby radnych wybieranych do rad gmin i rad powiatów w województwie wielkopolskim oraz do Sejmiku Województwa Wielkopolskiego (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2023 r. poz. 10628) ustalono, że liczba radnych wybieranych do Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w wyborach w 2024 r. wynosi 39 osób.

Zgodnie z art. 24 ust. 3 i 7 ustawy o samorządzie województwa radnemu przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży służbowych, z wyjątkiem radnego, który pełni odpłatnie funkcję członka zarządu w województwie, w którym uzyskał mandat. W przypadku takiego radnego dieta nie przysługuje. Ponadto sejmik województwa przy ustalaniu wysokości diet radnych bierze pod uwagę funkcje pełnione przez radnego.

Stosownie do art. 24 ust. 5 ustawy o samorządzie województwa wysokość diet przysługujących radnemu nie może przekroczyć w ciągu miesiąca łącznie 2,4-krotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 2692, ze zm.). Kwota bazowa, o której mowa w roku 2023 oraz w roku 2024 wynosiła 1.789,42 zł, w konsekwencji 2,4 krotność stanowiła kwotę 4.294,61 zł.

Kontrolą objęto zagadnienia dotyczące prawidłowości ustalania i wypłacania diet radnym organów stanowiących województwa w latach 2023-2024. Kontrola problemowa obejmowała także wydatki ponoszone przez urząd, bezpośrednio związane z funkcjonowaniem organu stanowiącego - Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w latach 2021-2024.

Uchwałą Nr XXXVI/706/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 listopada 2021 r. w sprawie Regulaminu Sejmiku Województwa Wielkopolskiego ustalono miesięczną dietę przysługującą radnym Sejmiku Województwa Wielkopolskiego. Wysokość diety uzależniona jest od pełnionej w Sejmiku funkcji i stanowi procent kwoty określonej w § 7 ust. 2 ww. Regulaminu, wynoszącej 4.294,61 zł, co odpowiada 2,4 krotności kwoty bazowej. Dla Przewodniczącego Sejmiku dieta wynosi 100% tej kwoty, dla Wiceprzewodniczących Sejmiku i przewodniczących klubów radnych – 98%, dla przewodniczących stałych komisji oraz radnych uczestniczących w pracach co najmniej trzech stałych komisji – 96%, dla wiceprzewodniczących stałych komisji oraz radnych uczestniczących w pracach co najmniej dwóch stałych komisji – 92%, a dla pozostałych radnych – 86%.

Uchwałą Nr V/125/24 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 września 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości diet oraz ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych Województwa Wielkopolskiego (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2024 r. poz. 8111) nie wprowadzono zmian w wysokości diet radnych. Przedmiotowa uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego w dniu 8 października 2024 r. i weszła w życie z dniem 23 października 2024 r.

W § 3 ust. 1 uchwały określono, iż „*Za każdą nieusprawiedliwioną nieobecność radnego na sesji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego dieta, o której mowa w § 2 ust. 1 ulega obniżeniu o 10%, zaś za każdą nieobecność na posiedzeniu komisji o 5 %*”.

Ww. uchwała została częściowo uznana za nieważną na mocy Rozstrzygnięcia Nadzorczego Wojewody Wielkopolskiego NP-III.4131.1.339.2024.2 z dnia 24 października 2024 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2024 r. poz. 8728), w którym zapisano: „*orzekam nieważność § 3 ust. 1 w zakresie wyrazu "nieusprawiedliwioną" uchwały nr V/125/24 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 września 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości diet oraz ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych Województwa Wielkopolskiego - ze względu na istotne naruszenie prawa.*”.

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia nadzorczego wskazano m.in.: „*w opinii organu nadzoru zawarta w § 3 ust. 1 przedmiotowej uchwały regulacja, iż „Za każdą nieusprawiedliwioną nieobecność radnego na sesji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego dieta, o której mowa w § 2 ust. 1 ulega obniżeniu o 10%, zaś za każdą nieobecność na posiedzeniu komisji o 5 %”, nie odpowiada kompensacyjnemu charakterowi diety. Powyższy zapis oznacza bowiem, że usprawiedliwiona nieobecność na sesji Sejmiku czy posiedzeniu komisji nie uzasadnia obniżenia diety. Przy tak uregulowanej wypłacie dieta jest należna radnemu także wówczas, gdy nie poniesie on żadnego wydatku czy straty związanej z wykonywaniem mandatu radnego Województwa Wielkopolskiego. Nie jest zgodna z dyspozycją art. 24 ust. 3 i 7 u.s.w. regulacja, na mocy której radny otrzymuje miesięcznie zryczałtowaną dietę, pomimo tego, że nie wykonuje on swoich obowiązków, a tym samym nie ponosi żadnych kosztów związanych z pełnieniem tej funkcji. Jeżeli zatem radny w czasie swojej nieobecności podczas prac Sejmiku lub komisji, nie wykonuje innych czynności związanych z pełnieniem mandatu, to nie powinien otrzymać diety, chociażby ta nieobecność była usprawiedliwiona*”.

Kontroli szczegółowej poddano prawidłowość naliczenia i pobierania diet za miesiące październik, listopad i grudzień 2023 roku oraz styczeń, luty i marzec 2024 roku dla pięciu radnych Sejmiku Województwa Wielkopolskiego, w tym:

- 1) Przewodniczącej Sejmiku Województwa Wielkopolskiego,
- 2) Wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego,
- 3) Przewodniczącej Komisji Gospodarki,
- 4) Wiceprzewodniczącego Komisji Kultury Fizycznej i Turystyki,
- 5) Radnego.

Wysokość diet radnych została ustalona zgodnie z art. 24 ust. 5 ustawy o samorządzie województwa oraz Uchwałą Nr XXXVI/706/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 listopada 2021 r. w sprawie Regulaminu Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Diety radnych naliczane i wypłacane były zgodnie z w/w Uchwałą:

Kontrola wykazała, że diety radnych Sejmiku Województwa Wielkopolskiego ewidencjonowano na koncie 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”, zamiast na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”, czym naruszono zasady funkcjonowania konta 231 określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342, ze zm.) oraz Zarządzeniu Nr 49/2022 Marszałka Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 września 2022 r. w sprawie: wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości dla jednostki budżetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu, zmienionego zarządzeniem

Nr 63/2023 z dnia 29 września 2023 r. oraz Zarządzenia Nr 56/2024 Marszałka Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 września 2024 r. w sprawie: wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości dla jednostki budżetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu.

Z wyjaśnieni Główniej Księgowej Urzędu, wynika że: *„W Urzędzie Marszałkowskim w Poznaniu wypłata diet radnym dokonywana jest na podstawie listy wypłat. Podjęto decyzję, że przysługujące świadczenia z tytułu diet radnych w związku z wykonywaniem mandatu radnego posiadają charakter wynagrodzenia i dlatego rozrachunki z tego tytułu księgowane były na koncie 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”. Po analizie zagadnienia dokonano przeksięgowania diet radnych za 2025 rok z konta 231 na konto 240”.*

W trakcie kontroli dokonano przeksięgowania diet radnych z konta 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” na konto 240 „Pozostałe rozrachunki”.

W toku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, które stanowiłyby podstawę do sformułowania przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu wniosków pokontrolnych.

Do wiadomości:
Sejmik Województwa Wielkopolskiego